

Benjamin Foudral

Djevica Marija, **obična žena iz naroda, u kontekstu belgijske i europske ikonografske obnove u fin-de-siècleu**

Na početku druge polovine 19. stoljeća, sakralno je slikarstvo gotovo nestalo s europskih umjetničkih izložbi u korist žanr-slikarstva koje prikazuje pobožnost i folklor, no već krajem 19. stoljeća svjedočimo pojavi nove religijske umjetnosti koja je revitalizirala tradicionalne teme tako što ih je smjestila u sadašnjost. Europski umjetnici odabiru iste slikarske strategije: *suvremenizaciju* i *personalizaciju* biblijskih tema. Ovaj fenomen možemo pratiti u Belgiji u kojoj brojni umjetnici, poput Léona Frederica, Constantina Meuniera, Jakoba Smitsa ili članova kolonije Sint-Martin-Latem, odabiru prikazati religijske sadržaje te sakralizirati običnu ženu iz naroda (radnicu, seljanku...), koja postaje inkarnacija suvremene Djevice Marije, alegorija bola najsiromašnijih u društvu ili, pak, postojanih vrijednosti (Obitelj, Nacija, Religija). Obnova religijske umjetnosti se doima kao odgovor na duboku žudnju za duhovnošću uzrokovanom snažnom industrijalizacijom. Radnica kao Djevica Marija odbacuje jadnu sudbinu radničke klase, dok seljanka kao Madonna odgovara duhovnom idealu, koji se pronalazi u svakodnevnom ruralnom životu koji naliči na primordijalni Raj. Ovaj tekst propituje proces oživljavanja religijske umjetnosti *fin-de-sièclea* kroz ideološki, politički i umjetnički kontekst.

Prijevod s engleskoga: Nikolina Gunj